

STORTINGET

Innst. 459 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 123 L (2021–2022)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19)

Til Stortinget

Sammendrag

Proposisjonens hovedinnhold

Det foreslås at tidsbegrensede unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon fra tre lovfestede tjenestetpensjonsordninger som følge av covid-19-pandemien forlenges til 1. september 2022. Unntakene gjelder i dag frem til 1. juli 2022.

Endringsforslaget gjelder følgende lover:

- lov 20. mars 2020 nr. 3 om endring i lov om Statens pensjonskasse,
- lov 20. mars 2020 nr. 4 om endring i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.
- lov 20. mars 2020 nr. 5 om endring i lov om pensjonsordning for sykepleiere.

Det vises til proposisjonens kapittel 2, der bakgrunn og gjeldende rett er redegjort for.

Departementets vurdering

Unntaksreglene ikke skal vare lenger enn nødvendig. I Prop. 32 L (2021–2022) ble det presisert at det bør

vises varsomhet med en ytterligere forlengelse av unntaksordningen.

Av hensyn til ferieavviklingen i virksomheter der unntaket fra avkortingsreglene av alderspensjon og AFP har virket, foreslås det en forlengelse av unntaksordningen til utgangen av august 2022. Den krevende vikarsituasjonen og utfordringene helseforetakene har med årets sommerferieavvikling, er nært knyttet til pandemien og ettervirkningene av den.

Dersom det på et senere tidspunkt oppstår et nytt ekstraordinært personellbehov som følge av pandemien, vil et alternativ til et lovfestet unntak fra avkortingsreglene være å tilby pensjonistlønn. Lønnen avkorter ikke alderspensjon, og det kan ved behov gjøres unntak fra inntektsavkortingen av AFP i forskrift om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjonsgivende inntekt).

Lovforslaget har ikke vært på høring. Det anses at situasjonen omfattes av unntaket fra høringsplikten i utredningsinstruksen punkt 3-3 andre avsnitt, andre kulepunkt.

Økonomiske og administrative konsekvenser

En forlengelse av unntaksordningen vil gi økonomiske og administrative konsekvenser. De økonomiske konsekvensene knytter seg til at alderspensjon og AFP ikke blir avkortet slik pensjonene normalt ville ha blitt. Virkningen her er knyttet til individuelle forhold som departementet ikke har oversikt over. Det er KLP som i hovedsak har de administrative utfordringene ved en forlengelse.

KLP har per mai 2022 registrert at 4 708 sykepleiere har vært omfattet siden mars 2020. Det utgjør ca. halvparten av det registrerte antall alderspensjonister i KLPs pensjonsordninger som har vært omfattet.

Statens pensjonskasse har ikke tilgjengelig statistikk, men det vises i proposisjonen her til siste proposisjon om forlengelse, jf. Prop. 32 L (2021–2022), hvor 718 pensjonister var omfattet i helseforetakene i hovedstadsområdet. Her ble det anslått at unntaksordningen var aktuell for om lag 30 pensjonister.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tuva Moflag, Runar Sjøstad, Trine Lise Sundnes og Torbjørn Vereide, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Anja Ninasdotter Abusland og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Kirsti Bergstø, og fra Rødt, Emma Watne, viser til at proposisjonen gjelder tidsbegrensete unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon fra tre lovfestede tjenstepensjonsordninger som følge av covid-19. Unntakene gjelder i dag ut juni 2022. Det foreslås i proposisjonen at unntakene blir forlenget til utgangen av august 2022. Endringsforslaget gjelder lov 20. mars 2020 nr. 3 om endring i lov om Statens pensjonskasse, lov 20. mars 2020 nr. 4 om endring i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. og lov 20. mars 2020 nr. 5 om endring i lov om pensjonsordning for sykepleiere.

Komiteen viser til at unntaket foreslås forlenget av hensyn til ferieavviklingen i virksomheter der unntaket fra avkortingsreglene av alderspensjon og AFP har virket. Det vises i proposisjonen til at helsevesenet fortsatt må håndtere covid-19-pandemien, og det kan være utfordrende at ordningen opphører rett før sommerferien. Helse- og omsorgstjenestene opplever ettervirkninger av covid-19-pandemien som gir seg utslag i at det nå er mer krevende enn vanlig å få tilgang til nok personell, slik at forsvarlig drift kan opprettholdes under ferieavviklingen i sommer.

Komiteen vil understreke at unntaksreglene ikke skal vare lenger enn nødvendig. Som nevnt i Innst. 75 L (2021–2022), jf. Prop. 32 L (2021–2022), bør det vises varsomhet med en ytterligere forlengelse av unntaksordningen. Ettersom tiden går, etableres det en normal-situasjon som arbeidsgiverne bør tilpasse seg.

Komiteen har for øvrig ingen merknader.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19)

I

I lov 20. mars 2020 nr. 3 om endring i lov om Statens pensjonskasse skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 26 sjette ledd opphører å gjelde 1. september 2022.

II

I lov 20. mars 2020 nr. 4 om endring i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 7 nr. 1 første ledd femte og sjette punktum opphører å gjelde 1. september 2022.

III

I lov 20. mars 2020 nr. 5 om endring i lov om pensjonsordning for sykepleiere skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 11 tredje ledd andre og tredje punktum opphører å gjelde 1. september 2022.

IV

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 7. juni 2022

Kirsti Bergstø

leder

Tuva Moflag

ordfører